

Mūsu
smagiausios
dienos

*Jaudinanti odė sudėtingai,
mylinčiai šeimai.*

Madeline Miller

Claire Lombardo

baltos lankos

Claire Lombardo

Mūsų smagiausios dienos

romanas

Iš anglų kalbos vertė Gabrielė Gailiūtė-Bernotienė

baltos lankos

Atžalos

*2000 metų balandžio 15 diena
Prieš šešiolika metų*

Tarp žmonių jai sukdavosi galva. Gal ir keista, turint galvoje, kad nenoromis, bet savo valia pati į šį pasaulį išleido keturias būtybes, bet faktas vis tiek toks: Meriliną erzino neparankūs kūnai šalia, kūnai, kurių ji nevaldo ir nesupranta, kūnai, kurių ji nemėgsta. Erzino ją ir dabar, prisiglaudusią ginkmedžio pavėnėje, kur slėpėsi nuo svečių. Visada buvo puiki šeimininkė, bet tai ją nualindavo – visiškai, kiekvieną kartą, dešimtmečiai turtingų tėvo klientų ir nuobodžių vyro bendradarbių, siautėjančių vaikų draugų, laikinų kaimynų ir vis kitų klientų. Tačiau šiandien jos kieme – daugiau kaip šimtas beveik nepažįstamų žmonių, knibždančių žmonių, judančių krutančių, puošniai apsirengusių, kauštelėjusių jos vyriausios dukros Vendės sąjungos svečių, žmonių, už kuriuos ji šįvakar atsakinga, nors jai ir taip visko sočiai – ne tiek tikrąja to žodžio prasme, nes taip ir nepasivaišino patiekalais iš šviežių produktų tiesiai iš ūkio, išdėliotais ant trijų labai ilgų kortų stalų, kiek apskritai – keturios mergaitės, už kurias ji biologiškai ir socialiai atsakinga, vairsiškais pasteliniiais drabužiais, lyg taškai ant suknelės nutiškusios pievoje. Jos iščių vaisiai, vienas po kito įsodinti mielojo

vyro, kurio ji dabar niekur negalėjo rasti. Motinystė įsuko ją neapgalvotai, viena po kitos pasipylė dukros: skirtingų spalvų plaukais, skirtingai kamuojamos nerimo. Ji, Merilina Sorenson, mergautine pavarde Konoli, – tvirtas pinigų ir tragedijos kūrinys, socioemociškai abejotinos airių katalikų kilmės, bet dabar, kaip tik žiūrėsi, kuo funkcionaliausias: pasigėrėtina natūralūs pilkšvi plaukai, šiokie tokie sugebėjimai palaikyti pokalbį tiek apie literatūros tendencijas, tiek apie vaikų gyvenimą, apsivilkusi prigludusią miško žalumos suknią, atidengiančią sportišką blauzdų linkį ir strazdanotą pečių kraštovaizdį. Žmonės labai dramatiškai vis vadino ją *nuotakos motina*, ji stengėsi taip ir elgtis – stengėsi apsimesti, kad nėra beveik viso dėmesio sutelkusi vien į gerovę dukterų, iš kurių nė viena tą vakarą neatrodė itin laiminga.

Galbūt normalumas išlenda kas antroje kartoje, kaip plikimas. Violeta, jos antroji – įspūdinga brunetė šilko šifono suknia, – nuo pat pusryčių sau nebūdingai trenkia alkoholiu. Jaudintis visada reikėdavo dėl Vendės, nors šiandien ši atrodo ne tokia nelaimėlė: arba dėl to, kad ką tik ištekėjo už vyro, laikančio banko sąskaitas Kaimanuose, arba dėl to, kad tas vyras, kaip ji garsiai skelbė, esąs „jos gyvenimo meilė“. O Greisę ir Lizą skiria devyneri metai, bet abiem sunku prisitaikyti: pirmoji – drovi, susitraukusi beveik antrokė, o antroji netrukus baigs antrą gimnazijos klasę, neturi draugų. Kaip galima užauginti žmones savo kūne, išdaiginti iš savo pačios medžiagos, o tada staiga jų nebeatpažinti?

Normalumas: sociologiniu požiūriu ją verta įdėmiau apžiūrėti.

Po ginkmedžiu ją rado Greisė. Jaunėlei buvo beveik septyneri – nepakenčiamas amžius, dar šimtas metų, kol išsikraustys iš namų, dar užtektinai vaikiška, kad praėjusios nakties vidury

būtų pamėginusi įsmukti tėvų lovon, ir nebūtų čia nieko jau *tokio*, jei tėvai tuo metu būtų buvę su drabužiais. Nerimas kažkaip veikė Meriliną, visą gyvenimą – ją imdavo it magnetas traukti gyvuliška vyro paguoda.

– Mažute, gal paieškok...

Sudvejojo. Vieninteliai kiti vaikai vestuvėse buvo mažyliai, o tyčia skatinti jau ir taip klestinčios Greisės asocialios meilės šunims ir siūlyti eiti pažaisti su Gėte ji nenorėjo, bet norėjo truputį pabūti viena, vos kelias sekundes įkvėpti vėsaus ankstyvo vakaro oro.

– Eik, susirask tėvelį, dukryt.

– *Nerandu*, – atsakė Greisė, nuo šiek tiek kūdikiškos intonacijos susiliejo balsiai.

– Na, tai dar paieškok. – Ji pasilenkė ir pabučiavo dukrelę į plaukus. – Duok man minutėlę, Žąsiuke.

Greisė nuėjo. Jau buvo pašnekinti Vendės. Jau suposi verandos sūpuoklėse su Liza, kol sesers dėmesį patraukė vaikinai, vilkintis vestuvinį kostiumą ir avintis sportbačiais; jau iškaulijo, kad Violeta pasidalintų keturiais gurkšneliais šampano iš puošnios siauros taurės. Nebeturėjo, ką dar pašnekint.

Buvo keista šį savaitgalį, seserims grįžus į namus Fer Oukse, dalytis tėvais. Tėvas kartais vadindavo ją „vienintele vienturte pasauly, turinčia tris seseris“. Ją truputį erzino, kad seserys braunasi į jos teritoriją. Kaip visada, nusiramino apsikabinusi Gėtę, susirangiusi su juo po violetiniais žiedais apsipylusiais krūmais ir ranka glostydamą šiurkštų kailį, tą pasturgalio vietą, kuri atrodė tarsi chemiškai sugarbanota.

Lizai buvo truputį gaila matyti, kaip mažoji sesutė ieško šuns paguodos, kol pati ieškojo paguodos nepažįstamojo burnoje,

bet pabrolys skleidė dūmingus viskio ir gražgarsčių garus, o pirštais kažką darė jos vidinei šlaunies pusei taip, kad ji net nusigrėžė nusprendusi, jog Greisė ir pati savim pasirūpins, jog to mokytis niekad ne per anksti.

– Papasakok apie save, – pasakė pabrolys, krumpliais brūkštelėdamas per plonytę nériniuotą kelnaičių juostelę; tokias ji apsimovė, tikėdamasi būtent tokios progos.

– Ką nori išgirsti? – paklausė ji. Nuskambėjo truputį atšiauriai. Flirto jai niekaip nesisekė įvaldyti.

– Jūs keturios? – paklausė jis. – Ir kaip?

– Bekraštis hormonų pragaras. Nestabilumo ir plaukų priežiūros priemonių maratonas.

Jis sutrikęs šyptelėjo, o ji narsiai pasilenkė ir jį pabučiavo.

Violeta niekada nebuvo šitaip prisigėrusi; sėdėjo susikūprinusi, viena prie stalo, nuo kurio, matyt, bus nuvaikiusi visus kitus svečius.

Praeita naktis šmėsčiojo mintyse lyg susilieję trumpi pra-giedruliai: baras, kur anksčiau buvo boulingas; mėlynakis pa-lydovas pernelyg lanksčiomis alkūnėmis, sportiškai spaudžiančiomis šlaunimis, erdvios jo motinos mašinos galas; kaip ji leido garsus ir iš pradžių pati nesuprato, kad jie sklinda jai iš gerklės, pirmykštės dejonės lyg pornožvaigždės. Kaip jis baigė pirmas – paskui ji juto, kaip iš jos varva, kai vėl nusiropštė ant priekinių sėdynių, – o tada privertė baigti ją, dėmesingas smulkmenoms, ir ji baigė pirmą kartą gyvenime. Ir kaip ji liepė išleisti ją už kvartalo nuo tėvų namų, jei Vendė netyčia dar nemiegotų.

Ji stebėjo Vendę tuokiantis su turtuolių kilmės akademiku savo namų kieme, pasipuošusią „Gucci“ suknele širdelės for-mos iškirpte, jaunojo sukamą ratu pagal „You Can't Hurry Lo-

ve“. Sesuo pirmą kartą ją aplenkė – sėkmės prasme. Buvo grakšti, graži ir sukosi ratu, o Violeta buvo tokia girta, kad fiziškai nebegalėjo išverti, kramsnojo visą kepalą *focaccia*, šluostydama aliejų į pasijonį. Bet pajuto, kad nežymiai šypsosi iš Vendės, iš nieko nesuprantančios Vendės, kurios satininis šleifas vilkosi žole. Įsivaizdavo, kaip prieina prie sesers ir sukužda jai į ausį: „Jei sužinotum, kur vakar buvau, numirtum.“

Vendė žiūrėjo, kaip Mailsą, atsiprašiusį šypsniu per petį, į ša-lį nutempė vos vaikščioti išmokusi pusseserė, per ceremoniją nešusi žiedus, o dabar reikalaujanti palydėti prie stalo su tortu.

– O, tegu mokosi būti tėtukas, – pratarė kažkas, imdamas ją už alkūnės. Viešnia iš Mailso pusės, galbūt kieno nors nekilnojamojo turto brokerė, silikoninė goblinė. Šiuo metu kieme susirinkę žmonės visi kartu tikriausiai turėjo daugiau pinigų negu vidutinio dydžio šalies bendrasis vidaus produktas. – Kaip gerai, kad jūs tokia jauna. Užteks laiko giminės medžiui išsišakoti.

Taip kalbėti atrodė netaktiška dėl įvairiausių priežasčių, todėl Vendė atsakė tuo pačiu:

– Kas sako, kad noriu dalytis palikimu su pulku vaikų?

Moteris, regis, pasibaisėjo, bet Vendė ir Mailsas visą laiką šitaip juokaudavo, jiems buvo *leidžiama* šitaip juokauti, nes abiem buvo nusispyjaut, jei Vendė kam nors atrodys barakuda; svarbu buvo vien tai, ką tikrai žinojo jie patys: tai, kad ji niekad nieko taip karštai nemylėjo kaip Mailso Aizenbergo, o jis, įvykus kažkokiam didžiuliam kosminiam stebuklui, irgi mylėjo ją. Dabar ji tapo *Aizenberg*. Priklauso vienai iš bent jau trisdešimties turtingiausių Čikagos šeimų. Gali knisti protą, kam tik panorės.

– Ketinu visus pergyventi ir leisti dienas supama pasibjaurėtino pertekliaus, – pareiškė. Atsistojo ir nuėjo pataisyti jaunikiui kaklaraiščio.

Deividas atkreipė dėmesį, kaip tądien vešėjo medžiai, didžiuliai platus lapai metė šokančius šešėlius ant žolės, kur jie stengdavosi neleisti šuns, saugodavo vaizdą; Deividas su Merilina rytais anksti keldavosi ir, ant pižamų užsimetę lietpalčius, vedžiodavo jį, užuot vien atidarę užpakalines duris ir išleidę, kaip paprastai. Deividas stebėjo, kaip išnuomoti stalai ir kėdės švarutėlėje vejoje išspaudžia griovelius, jų kojos – duobutes, lyg šaukšteliu išskobus rutuliuką iš meliono, o dirva juk buvo įtręšta taip brangiai, kad net pilvą suko. Dabar Gėtė klajojo po kiemą lyg neseniai iš kalėjimo paleistas nusikaltėlis, kirto žaliuojančią teritoriją užtikrintai tarsi šeimininkas savo prižiūrimą sodą. Deividas įkvėpė drėgno oro – ateina lietus? gal svečiai greičiau išsiskirstys – ir stebėjosi, kokia daugybė žmonių gali susirinkt per gyvenimą, kiek šiame kieme nepažįstamų veidų. Prisiminė mažylę Vendę, kol dar gyveno Ajojoje, kaip ji ištykindavo į verandą, kur jiedu su Merilina kartu supdavosi girgždančiose kedro sūpuoklėse, įsisprausdavo tarp jų ir murmėdavo, jau vėl imama snaudulio: „Jūs mano draugai.“ Jis kone susigraudino, stovėdamas ir jusdamasis ne savo vietoje taip pat kaip ir prieš ketvirtį amžiaus, prieš jiems susituokiant, žvarbią gruodžio naktį, kai Merilina prigludo jam prie krūtinės po ginkmedžiu. Jis apsidairė aplink, akyse liejosi blyškios pavasariškos spalvos, ir pamatė žmoną, smulkutį miško žalumos kamuolėlį, – pasislėpusi po tuo pačiu ginkmedžiu. Slinko patvoriu, kol priėjo prie jos ir maldaujamai uždėjo ranką jai ant nugaros. Ji instinktyviai prigludo.

– Eikš, – pasakė jis ir nusivedė ją aplink kamieną, į pavėsį, kur priglaudė prie savęs ir įsikniaubė jai į plaukus.

– Saulele. – Ji susirūpino. – Kas yra?

Jis įsikniaubė jai į kaklo linkį, įkvėpė vos juntamo sauso, šilto jos kvapo, alyvų ir „Irish Spring“ prausiklio.

– Pasiilgau, – sukuždėjo prigludęs jai prie raktikaulio.

– Oi, mielas.

Ji tvirčiau apsikabino jį, kėlė jo smakrą, kol jis pažvelgė jai į akis. Jis pabučiavo ją į lūpas, tada į skruostą, į kaktą, į žandikaulių jungtį, kur juto pulsą, tada vėl į lūpas. Ji šypsojosi, lūpos karštligiškai patamsėjo, o tada ji irgi jį pabučiavo ir vaizdas pakraščiuose susiliejo. Tai, kas visada reikš daugiau už viską: auksava žmonos šiluma, jų bendros desperacijos kaitra; du kūnai, randantys paguodą, kaip tik mokantys – lūpų kalba, jo rankomis jai ant stuburo, jos stuburu prie medžio kamieno, tylą, stončiančią jiems suartėjus; kol ji atsitraukė, nusišypsojo jam ir tarė:

– Tik žiūrėk, kad neužtiktų mergaitės.

Tada vėl pasinėrė į jį.

Bet jos, žinoma, matė. Visos keturios mergaitės stebėjo tėvus iš skirtingų žiūros taškų kieme, kiekvieną iš pradžių ta trauka, užsilikęs vaikystės reliktas, įspėjo, kad jie dingo iš pokylio, kiekviena ieškojo kognityvinės paguodos, teikiamos žinojimo, geolokacijos, artumo tiems, kas tave sukūrė, tiems, kas visada jausis tau įsipareigoję, kad ir kas nutiktų; visos keturios dukros metė, ką dariusios, ir stebėjo juos – švytinčią, neaprepiamą tėvų sferą, du žmones, spinduliuojančius tiek meilės, kiek, atrodė, visata nė nesugebėtų pakelti.